

Asia: VN/3884/2020

Korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelma

Lausunnonantajan näkemykset saavutettavuuden edistämisen tavoitteista

Tavoite 1

1

Lisähuomioita tavoitteesta 1

Maahanmuuttajat korkeakoulutuksessa -arvioinnin pohjalta saavutettavuuden edistäminen tällä tavoin on kannatettavaa.

Tavoite 2

1

Lisähuomioita tavoitteesta 2

Yksi Karvin arviointitoiminnan tavoitteista ja arviointisuunnitelman painopisteistä on koulutuksen yhdenvertaisuuden edistäminen. Tavoite tukee yhdenvertaisuuden edistämistä aliedustettujen ryhmien osalta ja on täten kannatettava.

Tavoite 3

1

Lisähuomioita tavoitteesta 3

Saavutettavuuden kytkeminen tulosohjaukseen ja laadun arviointiin on tarpeellinen menettely, jolla varmistetaan suunnitelman siirtyminen korkeakoulutuksen toimintakäytäntöihin ja turvataan riittävä resursointi sekä saavutettavuustyön seuranta.

Tavoite 4

1

Lisähuomioita tavoitteesta 4

Ulkomaalaistaustaisten osalta yhtenäistä rekisteröintimenettelyä opiskelijoiden tunnistamiseksi suositeltiin Maahanmuuttajat korkeakoulussa -arvioinnissa, jossa havaittiin, ettei tällaista menettelyä ole, mikä puolestaan esti tuen tarpeiden ja viestinnän kohdentamisen ko. ryhmälle. Kansallisten indikaattoreiden luominen koskien kaikkia aliedustettuja ryhmiä helpottaisi korkeakoulujen tasolla toimien kohdentamista ja loisi toisaalta yhteismitallista tarkastelutapaa kansallisesti. Esimerkiksi ulkomaalaistaustaisten osalta Karvin arvioinnissa havaittiin haasteena olevan kohdejoukon määrittelyn vaihtelu selvityksittäin (perusteena kieliperusteisuus/kansalaisuus/perhetausta) erilaisissa selvityksissä. Kansallisen tason indikaattorit takaisivat vertailtavuuden. Näitä luodessa suositeltavaa olisi tarkastella myös OECD:n ja vastaavien kansainvälisten toimijoiden käyttämiä kohdejoukkojen määrittelyjä, jotta tuloksia voisi hyödyntää myös kv-tason vertailuissa. (OECD:n määrittely vastasi arvioinnin aikaan Tilastokeskuksen ulkomaalaistaustainen-määrittelyä, ks. Taustalla on väliä -raportti. Kieliperusteiseen tarkasteluun liittyy puolestaan joitakin ongelmia, joita avattu niin ikään raportissa).

Tavoite 5

1

Lisähuomioita tavoitteesta 5

Foorumin toimintaan kutsutaan korkeakoulutuksen ja tutkimuksen sekä keskeisten sidosryhmien edustajien lisäksi muiden koulutusasteiden edustajat. Näin varmistetaan koulutuksen saavutettavuuden tarkastelu koko opintopolun ajan ja erityisesti koulutusvalinnoissa peruskoulusta toisen asteen koulutukseen ja toiselta asteen koulutuksesta korkeakoulutukseen siirryttäessä. Lisäksi korkeakoulut edistävät korkeakoulutuksen saavutettavuutta muussa verkostomaisessa yhteistyössä, nimeävät koordinaattorit saavutettavuussuunnitelman toteutukseen ja toteuttavat saavutettavuussuunnitelmiansa pohjalta systemaattisesti hyviä käytäntöjä.

Tavoite 6

1

Lisähuomioita tavoitteesta 6

Suomen kielen osaamisen rinnalla toisen kotimaisen osaamisen tukeminen on tärkeää jo korkeakoulutusta edeltävillä asteilla, jotta turvataan opiskelijoiden korkeakoulutukseen hakeutumisen edellytykset ja työllistymismahdollisuudet julkisen puolen virkoihin (ks. Taustalla on väliä -raportti).

Tavoite 7

1

Lisähuomioita tavoitteesta 7

Tavoite on kannatettava, jokseenkin saavutettavan digiopintotarjonnan toteuttaminen kaikille saavutettavassa muodossa on kunnianhimoinen tavoite. Toteutuksen rinnalla on syytä huomioida riittävä käyttäjätuki sitä tarvitseville. (ks. Taustalla on väliä -raportti: ei riitä, että tieto on saatavilla, vaan tarvitaan myös toimintatapojen opetteluun käytännön tukea.)

Tavoite 8

1

Lisähuomioita tavoitteesta 8

Tavoite vastaa Karvin Maahanmuuttajat korkeakoulutuksessa -arvioinnissa tunnistettuja kehittämistarpeita.

Tavoite 9

1

Lisähuomioita tavoitteesta 9

Jatkuvaa oppimista ja tutkintokoulutusta on kehittämistyössä tarkasteltava kokonaisuutena. Ennakointitiedon hyödyntämistä tulee vahvistaa sekä tutkintokoulutuksen että jatkuvan oppimisen sisältöjen ja toteuttamistapojen kehittämisessä. Sekä jatkuvan oppimisen että tutkintokoulutuksen kehittämisessä on tarve työelämäyhteyksien vahvistamiselle myös niillä aloilla, joilla ne ovat perinteisestikin olleet tiiviit. Jatkuvan oppimisen laadunhallinnasta on huolehdittava. Jatkuvan oppimisen rahoitus on keskeinen kysymys korkeakouluille. Rahoitus ei voi olla pelkästään OKM:n varassa, vaan mukaan on saatava muut ministeriöt sekä työnantajat, ja taloudellista vastuuta voi olla myös oppijoilla itsellään. Markkinaehtoinen täydennyskoulutus halutaan korkeakouluissa pitää ministeriön ohjauksen ulkopuolella jatkossakin. (Pyykkö ym. 2020, 22)

Tavoite 10

1

Lisähuomioita tavoitteesta 10

Karvin arviointien pohjalta on tunnistettu tarve, että tutkintotavoitteisen koulutuksen sijaan tulisi tarjota enemmän täsmäkoulutuksia, joissa yhteensovitetaan työelämän osaamistarpeet, opiskelijan henkilökohtaiset osaamistavoitteet ja koulutustarjonta.

Tavoite 11

1

Lisähuomioita tavoitteesta 10

-

Tavoite 11

1

Lisähuomioita tavoitteesta 11

-

Tavoite 12

1

Lisähuomioita tavoitteesta 12

-

Tavoite 13

1

Lisähuomioita tavoitteesta 13

-

Tavoite 14

1

Lisähuomioita tavoitteesta 14

-

Tavoite 15

1

Lisähuomioita tavoitteesta 15

Osallistaminen on linjassa Karvin kehittävän arvioinnin periaatteiden kanssa. Tärkeää kuulla eri osapuolia ja myös keino sitouttaa heitä yhteiseen saavutettavuustyöhön.

Tavoite 16

1

Lisähuomioita tavoitteesta 16

-

Tavoite 17

1

Lisähuomioita tavoitteesta 17

Saaavutettavuusnäkökohtien näkyvyys myös OPS-tasolla on tärkeää yhdenvertaisuustavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Tavoite 18

1

Lisähuomioita tavoitteesta 18

Maahanmuuttajat korkeakoulutuksessa -arvioinnin tulokset (erit. opiskelija-aineisto) tukevat tätä.

Tavoite 19

1

Lisähuomioita tavoitteesta 19

Maahanmuuttajat korkeakoulutuksessa -arvioinnin tulokset (erit. opiskelija-aineisto) tukevat tätä.

Tavoite 20

1

Lisähuomioita tavoitteesta 20

Maahanmuuttajat korkeakoulutuksessa -arvioinnin tulokset (erit. opiskelija-aineisto) tukevat tätä.

Tavoite 21

1

Lisähuomioita tavoitteesta 21

Maahanmuuttajat korkeakoulutuksessa -arvioinnin tulokset (erit. opiskelija-aineisto) tukevat tätä.

Tavoite 22

1

Lisähuomioita tavoitteesta 22

-

Tavoite 23

1

Lisähuomioita tavoitteesta 23

Hakumenettelyjen kehittäminen ja nivelvaiheiden tuki saavutettavuuden näkökulmasta olivat myös Maahanmuuttajat korkeakoulutuksessa -arvioinnin suosituksia.

Tavoite 24

1

Lisähuomioita tavoitteesta 24

Maahanmuuttajat korkeakoulutuksessa -arvioinnin mukainen tavoite. Arvioinnissa tunnistettiin, ettei korkeakouluilla ollut ulkomaalaistaustaisille kohdennettua viestintää muutoin kuin kv-opiskelijoiden osalta ja erityisissä hankkeissa (kohderyhmää ei tunnisteta/rekisteröidä -> viestintää on vaikea kohdentaa).

Tavoite 25

1

Lisähuomioita tavoitteesta 25

Maahanmuuttajat korkeakoulutuksessa -arvioinnin opiskelija-aineistossa esimerkkejä siitä, ettei näin aina ollut.

Tavoite 26

1

Lisähuomioita tavoitteesta 26

Henkilöstön osaaminen tuki tärkeää ja kannatettavaa.

Tavoite 27

1

Lisähuomioita tavoitteesta 27

-

Tavoite 28

1

Lisähuomioita tavoitteesta 28

Työelämäyhteistyön vahvistaminen jo opintojen aikana yksi Maahanmuuttajat korkeakoulutuksessa -arvioinnin suosituksista ja opiskelijoilta tulleista tarpeista harjoittelupaikkojen löytymisen ja työllistymisen tueksi.

Tavoite 29

1

Lisähuomioita tavoitteesta 29

-

Tavoite 30

1

Lisähuomioita tavoitteesta 30

-

Tavoite 31

1

Lisähuomioita tavoitteesta 31

-

Tavoite 32

1

Lisähuomioita tavoitteesta 32

Opiskelijajärjestöt koettiin erityisesti korkeakoulujen johdon taholta keskeisiksi toimijoiksi ulkomaalaistaustaisten osallisuuden edistämiseksi Maahanmuuttajat korkeakoulutuksessa -

arvioinnissa. Tuloksissa todettiin, että opiskelija -/ylioppilaskunnat olivat useissa tapauksissa jo muuttaneet toimintatapojaan monikulttuurisuuden huomioivaksi, mutta kehittämistarpeitakin oli esim. järjestöjen jäsenyyden tukemisen, viestinnän ja tapahtumien suunnittelun osalta.

Tavoite 33

1

Lisähuomioita tavoitteesta 33

-

Tavoite 34

1

Lisähuomioita tavoitteesta 34

-

Tavoite 35

1

Lisähuomioita tavoitteesta 35

-

Tavoite 36

1

Lisähuomioita tavoitteesta 36

-

Tavoite 37

1

Lisähuomioita tavoitteesta 37

Tämä on oleellista koulutustarjonnan ja palvelujen siirtyessä digitaalisiin ympäristöihin.

Tavoite 38

1

Lisähuomioita tavoitteesta 38

Kts. aiemmat kommentit viestintään liittyen. Maahanmuuttajat korkeakoulussa -arvioinnin havainnot ja suositukset puoltavat tarvetta tälle.

Tavoite 39

1

Lisähuomioita tavoitteesta 39

-

Tavoite 40

1

Lisähuomioita tavoitteesta 40

Edellytys sille, että henkilöstö kokee saavutettavuustoimet mielekkäinä.

Tavoite 41

1

Lisähuomioita tavoitteesta 41

-

Tavoite 42

1

Lisähuomioita tavoitteesta 42

-

Tavoite 43

1

Lisähuomioita tavoitteesta 43

-

Tavoite 44

1

Lisähuomioita tavoitteesta 44

-

Tavoite 45

1

Lisähuomioita tavoitteesta 45

-

Tavoite 46

1

Lisähuomioita tavoitteesta 46

-

Tavoite 47

1

Lisähuomioita tavoitteesta 47

-

Tavoite 48

1

Lisähuomioita tavoitteesta 48

-

Tavoite 49

1

Lisähuomioita tavoitteesta 49

-

Tavoite 50

1

Lisähuomioita tavoitteesta 50

-

Lausunnonantajan muita huomioita luonnoksesta

-

Kekäläinen Helka
Karvi - Kansallinen koulutuksen arviointikeskus - Korkeakoulutus ja vapaa
sivistystyö yksikkö